

Editorial

Af Axel Schultz-Nielsen

I et "call for papers" annoncerede nærværende redaktør for et års tid siden efter artikler til et L&E temanummer med titlen "Frontiers of Management". Ledelse som faglig disciplin dyrkes af andre end civiløkonomer og fra synsvinkler, der normalt ikke har rod i handelshøjskoleverdenen. Herom vidner en række artikler, som redaktørerne gennem årene har modtaget fra forfattere med en "skæv" faglig baggrund.

Redaktionen af L&E har ønsket at sætte grænseområderne for ledelse under lup med det lønlige håb at få bidrag fra forfattere med et ståsted i filosofiens, medicinens, kulturens og i teologiens verden for blot at nævne nogle eksempler. Som det fremgår af indholdsfortegnelsen er succesen til at overse. Kun en af artiklerne kan henføres til "grænsen". De øvrige tilhører emnekredse, som er typisk for et såkaldt blandingsnummer af L&E. Den omstændighed har dog ikke afholdt redaktøren fra at kalde det foreliggende nummer "Frontiers of Management", idet artikler, som publiceres her, gerne skulle udvide læserens erkendelse og dermed etablere et nyt sæt af faglige grænser.

Fra tidernes morgen har dette at udøve af lederadfærd været kendetegnet for mennesket. Uden betydelig ledelseskraft ville antikkens store bygningsværker næppe have været realiseret. Birgitte Norlyk og Per

Blenker har set tilbage i historien og indkredset aspekter af tidligere tiders teori på ledelsesområdet, med reference til d'herre Machiavelli og Castiglione. Forfatterne stiller spørgsmålet, om ledelsesfilosofien i det væsentlige har ændret sig gennem et halvt årtusind. Det er i hvert fald et faktum, at Machiavelli var bevidst om at arbejde med ledelsesprocessen!

Den gængse opfattelse er, at små virksomheder skal koncentrere sig om hjemmemarkedet og kun gradvis bevæge ud på den globale markedsplads. Janne Sylvest og Charlotte Lindholm har undersøgt dette dogmes gyldighed i artiklen "Små globale virksomheder", hvor de har set nærmere på, om små virksomheder kan have omfattende internationale aktiviteter. Forfatterne studerer 16 små virksomheders internationaliseringsmønstre målt på tre dimensioner og kan på det grundlag opstille to kategorier som virksomhederne kan inddeles i, den sekventielle og den globale virksomhed. Eller sagt på anden måde: Forfatterne dokumenterer, at virksomheder ikke behøver et frygtelig langt tilløb til at nå ud i den internationale sfære. Det påpeges at barrieren "psykisk distance" op gennem '90-erne har fået mindre og mindre betydning.

Reverse Marketing er i de senere år blevet et nøgleord på indkøbs-/logistikområdet. På dansk taler vi om indkøbsmarketing, der handler om at anskue virksomhedens indkøbsfunktion gennem ny optik. John Kjeldsen understreger i den tredje artikel, "Køberinitiativ, Indkøbsmarketing og Leverandørsamarbejde" nødvendigheden af, at man indenfor industriel markedsføring og -indkøb bør anlægge et helhedssyn. Køb og salg er aktiviteter på hver sin side af disken. Godt købmansskab var i gamle dage et

spørgsmål om at tryne leverandørerne. I vore dage drejer det sig om samarbejdet mellem alle led i logistikkædens fulde længde. John Kjeldsen gennemgår i artiklen de seneste forskningsresultater på feltet og formulerer nye krav til indkøbsfunktionen, herunder den faglige ballast en indkøber skal have.

En række skandaler i erhvervslivet som "Nordisk Fjer", forklares ofte derved, at de ansvarlige har manipuleret med regnskaberne. Mogens Nielsen tager i sit bidrag fænomenet regskabsmanipulation op til overvejelse. Tilsyneladende skulle man tro, at en skærpelse af reglerne for regnskabsaflæggelse kunne løse problemerne. Men det er efter forfatterens synspunkt ikke tilstrækkeligt, bl.a. fordi et regnskab udover "hårde" transaktionsdata også bygger på vurderinger. Såkaldt regnskabsmanipulation kan på den led godt afspejle rationel lederadfærd. Det springende punkt er i virkeligheden, om der overhovedet kan findes metoder til vurdering af realismen i ledelsens forventninger.

Arbejdsskader kædes tit sammen med en gammeldags arbejdsorganisering præget af monoton og akkordræs. Ole Nørby Hansen og Kurt Rasmussen præsenterer i den sidste artikel en model til omlægning af produktionen, således at arbejdsskader i tekstilindustrien kan forebygges. Forfatterernes resultater bygger på interviews med 50 syersker i situationen før og efter omlægningen af produktionsprocessen fra linie- til gruppeproduktion. Forfatterne har en række gode argumenter for at anbefale sidstnævnte produktionsform. Artiklen munder ud i en køreplan for arbejdet med omstillingsprocessen.

Hermed overlades velvilligt 5 gode artikler til skriftets læsere. Med dette nummer af L&E ligger "Frontiers of Management" forhåbentlig en kende længere ude i horisonten.